

NORSK LOVTIDEND

Avd. I Lover og sentrale forskrifter mv.

Utgitt i henhold til lov 19. juni 1969 nr. 53.

Kunngjort 9. juni 2023 kl. 12.00

PDF-versjon 9. juni 2023

09.06.2023 nr. 30

Lov om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova)

Prop.57 L (2022–2023), Innst.442 L (2022–2023), Lovvedtak 89 (2022–2023). Stortingets første og andre gongs behandling hv. 2. og 5. juni 2023. Fremja av Kunnskapsdepartementet.

Endringar i følgjande lover:

- 1 Lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova).
- 2 Lov 4. juli 2003 nr. 84 om private skolar med rett til statstilskot (privatskolelova).
- 3 Lov 12. juni 1987 nr. 56 om Sametinget og andre samiske rettsforhold (sameloven).
- 4 Lov 17. juni 2005 nr. 64 om barnehager (barnehageloven).
- 5 Lov 8. juni 2018 nr. 28 om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleloven).
- 6 Lov 18. juni 2021 nr. 97 om barnevern (barnevernsloven).

.....

Opplæringsloven § 30-3. *Endringar i andre lover*

Frå den tida lova trer i kraft, blir det gjort følgjande endringar i andre lover:

I lov 4. juli 2003 nr. 84 om private skolar med rett til statstilskot (privatskolelova) blir det gjort følgjande endringar:

§ 1-2 skal lyde:

§ 1-2. Verkeområdet

Lova gjeld godkjenning med rett til statstilskot for private grunnskolar og private vidaregåande skolar og vilkår for å få slikt tilskot. Lova kapittel 6A gjeld godkjenning med rett til statstilskot for diverse skolar som gir yrkesretta opplæring, og vilkår for å få slikt tilskot. Lova elles gjeld ikkje for slike skolar.

Lova gjeld ikkje skolar som er omfatta av folkehøyskoleloven, fagskoleloven eller voksenopplæringsloven, eller som driv verksemda si etter opplæringslova § 22-1. Lova gjeld heller ikkje skolar som blir drivne av politiske grupper eller parti på partipolitisk grunnlag.

Lova gjeld ikkje kjøp av opplæringstenester med unntak av kjøp av opplæringstenester ved gjennomføring av fjernundervisning i samsvar med § 3-4 a.

§ 1-3 skal lyde:

§ 1-3. Definisjonar

Med heimkommune og heimfylke i denne lova er meint den kommunen eller fylkeskommunen som har ansvaret for grunnskoleopplæring etter opplæringslova § 28-1 eller den fylkeskommunen som har ansvaret for den vidaregåande opplæring etter opplæringslova § 28-2.

Med vertskommune og verftsby i denne lova er meint den kommunen eller fylkeskommunen der privatskolen ligg.

Med skole i denne lova er det meint private skolar som er godkjent etter § 2-1. Med skole i kapittel 6A er det meint diverse skolar som gir yrkesretta opplæring godkjent etter § 6A-1.

§ 2-1 andre ledd bokstav g skal lyde:

- g. vidaregående opplæring i tradisjonshandverksfag.

§ 2-1 tredje ledd første punktum skal lyde:

Med særskild tilrettelagd vidaregående opplæring i kombinasjon med toppidrett etter andre ledd bokstav d, er det i denne samanhengen meint årstimetalet for utdanningsprogram idrettsfag eller årstimetalet for utdanningsprogram studiespesialisering med tillegg av 140 årstimer toppidrett på vidaregåande trinn 1.

§ 2-3 skal lyde:

§ 2-3. Krav til innhald i opplæringa

Skolen skal drive verksemda si etter læreplanar godkjende av departementet. Det må gå fram av planen kva slag vurderingsformer og dokumentasjon skolen skal nytte. Skolane skal anten følgje den læreplanen som gjeld for offentlege skolar, eller læreplanar som på annan måte sikrar elevane jamgod opplæring, jf. opplæringslova § 1-4. Elles har skolen sin undervisningsfridom. I samband med godkjenning fastset departementet kva for tilbod skolen kan gi, og maksimalt elevtal på det enkelte tilbodet. Departementet kan gi forskrift om krav til læreplanen.

Departementet kan gi forskrift om plikt til å delta i aktivitetar i grunnskolen som ikkje er opplæring i fag. Departementet kan gi forskrift om fritak frå opplæring i sidemålet for elevar som får særskilt språkopplæring, om godskriving av tidlegare gjennomgått vidaregåande opplæring eller praksis, og om fritak frå kroppsøving i den vidaregåande skolen.

I grunnskolen kan opp til ti prosent av timane i kvart fag flyttast til andre fag eller brukast til særskilde tverrfaglege aktivitetar. Styret fastset fag- og timefordeling for det enkelte skoleåret der omdisponeringa av timer mellom fag kjem fram.

Ny § 2-3 a skal lyde:

§ 2-3 a. Vurdering og dokumentasjon

Elevane har rett til individuell vurdering og dokumentasjon av opplæringa. Elevane på 1. til 7. trinn skal ha individuell vurdering utan karakterar. Departementet gir forskrift om individuell vurdering, om klage på

vurdering og om dokumentasjon. Departementet kan gi forskrift om at mangel på vurderingsgrunnlag kan føre til tap av rett til individuell vurdering med karakter i faget.

§ 2-4 skal lyde:

§ 2-4. Krav til skoleanlegg og skolemiljø

Skoleanlegga skal vere godkjende av departementet. Anlegga skal ligge samla.

Opplæringslova kapittel 12 om elevane sitt skolemiljø og § 13-2 om skolebyte gjeld for skolar godkjende etter lova her. I saker om skolebyte er det heimkommunen eller heimfylket som gjer vedtak. Departementet er klageinstans for enkeltvedtak etter § 12-7 om det fysiske skolemiljøet og enkeltvedtak etter § 13-2 om skolebyte.

Når kapittel 12 viser til «kommunen og fylkeskommunen», skal dette lesast som «skolen» i §§ 12-6 tredje og fjerde ledd, 12-8, 12-9 og 12-10, og som «skolens styre» i §§ 12-4 andre ledd og 12-5. Når kapittel 12 viser til «rektor» skal det lesast som «dagleg leiar», jf. § 4-1 andre ledd.

§ 2-5 skal lyde:

§ 2-5. Forsøksverksemnd

Etter søknad frå skolen, eller etter eige initiativ, kan departementet gjere tidsavgrensa unntak frå lova eller reglar gitt med heimel i lova dersom det er nødvendig for å gjennomføre pedagogiske eller organisatoriske forsøk. Forsøka skal vere etisk forsvarlege, godt fagleg underbygde, og ikkje svekkje elevane sine grunnleggjande rettar etter opplæringslova og privatskolelova. Forsøka skal evaluerast og rapporterast.

§ 3-1 første ledd skal lyde:

Skolane skal ha heile landet som inntaksområde. Dei skal stå opne for alle som fyller vilkåra for inntak i offentlege skolar, jf. opplæringslova § 2-1 og § 5-1 første ledd. Dette gjeld også skolar i utlandet og internasjonale skolar i Noreg. Skolane kan reservere eit avgrensa tal på elevplassar til søkerar som kjem etter hovudinntaket.

§ 3-1 andre ledd skal lyde:

Dei vidaregåande skolane kan ta inn vaksne søkerar som har rett til vidaregåande opplæring etter opplæringslova § 18-3 første ledd og § 18-4. Ved inntak til vidaregåande skolar skal ungdom med rett til vidaregåande opplæring etter opplæringslova § 5-1 første ledd prioriterast før vaksne søkerar med rett til vidaregåande opplæring etter opplæringslova § 18-3 første ledd og § 18-4. Skolar for funksjonshemma kan også ta inn vaksne søkerar utan rett til vidaregåande opplæring. Heimfylket skal vurdere realkompetansen til ein voksen søker før han eller ho kan takast inn som elev ved ein vidaregåande skole. Departementet kan gi forskrift om inntak til vidaregåande skolar. Forskrifta kan mellom anna innehalde reglar om krava til inntak og om unntak frå krava i andre og fjerde punktum.

§ 3-2 skal lyde:

§ 3-2. Rett og plikt til opplæring

Elevar i grunnskolar som er godkjende etter denne lova, oppfyller si plikt til grunnskoleopplæring etter opplæringslova § 2-2 første og andre ledd.

Elevar i vidaregåande skolar som er godkjende etter denne lova, nyttar retten sin til vidaregåande opplæring etter opplæringslova § 5-1 første og andre ledd, § 5-5, § 5-7 første ledd, § 5-9, § 18-3 første ledd og § 18-4.

§ 3-3 skal lyde:

§ 3-3. Skolegangen

Ein elev som har fått plass ved ein grunnskole som er godkjend etter denne lova, har rett til å fullføre opplæringa si ved skolen, så langt skolen er godkjend.

Opplæringslova § 2-2 tredje ledd om heilt eller delvis fritak frå opplæringsplikta og § 2-4 om utsett og tidleg skolestart gjeld tilsvarande for elevar i grunnskolar som er godkjende etter denne lova. Heimkommunen gjer vedtak. Departementet er klageinstans.

Ein elev som har fått plass ved ein vidaregåande skole som er godkjend etter denne lova, har rett til å fullføre trinnet med mindre eleven kan visast bort, jf. § 3-10.

Opplæringslova § 5-5 om omval gjeld for elevar i vidaregåande skolar som er godkjende etter denne lova. Heimfylket gjer vedtak.

§ 3-4 skal lyde:

§ 3-4. Inndeling av elevar i klassar og grupper

Skolen skal sørge for at kvar elev høyrer til éin klasse og har så mykje opplæringstid i klassen at eleven kan utvikle sosial samkjensle. I delar av opplæringa kan elevane delast i andre grupper. Klassane og gruppene skal setjast saman slik at skolen blir ein møteplass der elevane utviklar toleranse og respekt for kvarandre.

Ingen klassar eller grupper skal vere større enn det som er trygt og pedagogisk forsvarleg.

Elevane kan delast inn i grupper etter fagleg nivå i særskilde og avgrensa delar av opplæringa, dersom det er nødvendig for at ein eller fleire av elevane skal få eit tilfredsstillande utbytte av opplæringa.

Elevane kan berre delast inn i grupper etter kjønn dersom det er særleg tungtvegande grunnar til å gjere det. Elevane kan ikkje delast inn i grupper etter etnisitet.

Skolen skal sørge for at alle elevar har ein kontaktlærar. Kontaktlæraren har eit særleg ansvar for eleven, for kontakten med heimen og for administrative, sosiale og pedagogiske gjeremål i klassen.

§ 3-4 a skal lyde:

§ 3-4 a. Fjernundervisning

Delar av opplæringa kan gjennomførast utan at læraren er til stades saman med elevane (fjernundervisning) dersom det er gode grunnar for det og det er trygt og pedagogisk forsvarleg. At det må vere gode grunnar betyr at fordelane for elevane må vere større enn ulempene ved å gjennomføre opplæringa som fjernundervisning. Når det skal vurderast om det vil vere trygt og pedagogisk forsvarleg å gi delar av opplæringa som fjernundervisning, skal det mellom anna takast omsyn til elevane sitt høve til læring, utvikling, trivsel og sosial samkjensle.

Elevane skal få fjernundervisning på skolen. I særlege tilfelle kan ein elev få fjernundervisning andre stader enn på skolen. Elevar i vidaregåande skole kan også få unntak etter avtale med rektor.

Fjernundervisninga skal gjennomførast slik at elevane og læraren kan kommunisere effektivt. Dei tekniske løysingane som blir nytta, må legge til rette for kommunikasjon i sanntid eller med kort responstid.

Skolen skal godtgjere at vilkåra i denne paragrafen er oppfylte.

Departementet kan gi forskrift om fjernundervisning. Departementet kan også gi forskrift om rapportering og dokumentasjon ved bruk av fjernundervisning.

§ 3-4 b skal lyde:

§ 3-4 b. *Tilpassa opplæring*

Skolen skal sørge for at opplæringa er tilpassa, det vil seie at elevane skal få eit tilfredsstillande utbytte av opplæringa uavhengig av føresetnader, og at alle skal få utnytta og utvikla evnene sine.

Ny § 3-4 c skal lyde:

§ 3-4 c. *Tilfredsstillande utbytte av opplæringa*

Skolen skal sørge for at lærarane følgjer med på utviklinga til elevane og melder frå til dagleg leiar dersom det er tvil om at ein elev har tilfredsstillande utbytte av opplæringa. Om det må til, skal skolen setje i verk eigna tiltak, jf. § 3-4 b og § 3-4 d.

Skolen skal vurdere om tiltaka er nok til å gi eleven eit tilfredsstillande utbytte av opplæringa, eller om eleven kan trenge individuell tilrettelegging etter reglane i opplæringslova §§ 11-4, 11-5 og 11-6, jf. § 3-6.

Ny § 3-4 d skal lyde:

§ 3-4 d. *Intensiv opplæring på 1.-4. trinn*

På 1. til 4. trinn skal skolen sørge for at elevar som står i fare for ikkje å ha forventa progresjon i lesing, skriving eller rekning, raskt får eigna intensiv opplæring. Dersom det er best for eleven, kan den intensive opplæringa i ein kort periode givast som eineundervisning.

§ 3-5 skal lyde:

§ 3-5. *Særskild språkopplæring*

Elevar med anna morsmål enn norsk og samisk har rett til særskild språkopplæring til dei kan norsk godt nok til å følge den vanlege opplæringa. Særskild språkopplæring skal omfatte forsterka opplæring i norsk og, om det trengst, morsmålsopplæring, tospråkleg opplæring i fag eller begge delar.

Heimkommunen eller heimfylket skal jamleg vurdere om ein elev som har vedtak om særskild språkopplæring kan norsk godt nok til å følge den vanlege opplæringa.

Heimkommunen eller heimfylket kan gjere vedtak om at eleven skal få opplæring i morsmål på ein annan skole enn den eleven går på.

Heimkommunen eller heimfylket til eleven gjer vedtak og dekkjer utgiftene til særskild språkopplæring. Departementet er klageinstans.

Reglane gjeld ikkje for elevar ved internasjonale skolar og norske skolar i utlandet.

Ny § 3-5 a skal lyde:

§ 3-5 a. Innføringsopplæring for elevar som har budd kort tid i Noreg

Heimkommunen eller heimfylket kan gi elevar som har budd kort tid i Noreg og har fått vedtak om særskild språkopplæring, heile eller delar av opplæringa i særskilde grupper eller klassar eller på særskilde skolar. Heimkommunen eller heimfylket kan berre gi slik innføringsopplæring dersom eleven eller foreldra samtykkjer.

Heimkommunen eller heimfylket kan gjere vedtak om innføringsopplæring for ein elev for opp til eitt år om gongen, i til saman opp til to år. I vedtaket kan det gjerast unntak frå læreplanar i fag og fag- og timefordelinga.

Private skolar kan gi innføringsopplæring når det ligg føre vedtak frå heimkommunen eller heimfylket om slik organisering og om at skolen kan gi slikt opplæringstilbod. Skolar som vil gi innføringstilbod, må gi kommunen eller fylkeskommunen den informasjon som er nødvendig for å opplyse saka før denne gjer vedtak.

Reglane gjeld ikkje for elevar ved internasjonale skolar og norske skolar i utlandet.

§ 3-6 skal lyde:

§ 3-6. Individuell tilrettelegging

Elevar i privatskolar godkjende etter lova her har same rett til individuell tilrettelegging som elevar i offentlege skolar. Reglane i opplæringslova §§ 11-4 til 11-11 gjeld tilsvarende for privatskolar.

Heimkommunen eller heimfylket til eleven gjer vedtak om personleg assistanse, vedtak om fysisk tilrettelegging og tekniske hjelpemiddel og vedtak om individuelt tilrettelagd opplæring etter reglane i opplæringslova §§ 11-4 til 11-6, jf. § 11-7. Heimkommunen eller heimfylket skal dekkje utgifterne til individuell tilrettelegging etter reglane i opplæringslova §§ 11-4 til 11-6 i private skolar på lik linje med offentlege skolar. Vedtak om dekning av utgifter til individuell tilrettelegging er eit enkeltvedtak. Berekninga av midlar til individuelt tilrettelagd opplæring skal vere relatert til talet elevar med individuelt tilrettelagd opplæring. I tvilstilfelle avgjer departementet kva kommune eller fylkeskommune som er ansvarleg for kostnadene. Departementet har tilsvarende ansvar for elevar ved norske skolar i utlandet.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring av reglane om individuell tilrettelegging.

Departementet er klageinstans for klage over kommunale og fylkeskommunale enkeltvedtak om individuell tilrettelegging.

§ 3-7 skal lyde:

§ 3-7. Rett til skyss, reisefølgje og tilsyn

Elevar i private grunnskolar har rett til skyss til og frå skolen etter reglane i opplæringslova § 4-1 og rett til reisefølgje og tilsyn etter reglane i opplæringslova § 4-2. Opplæringslova § 4-3 første, andre og tredje ledd gjeld for elevar i private grunnskolar. Retten til skyss, reisefølgje og tilsyn for elevar i grunnskolar gjeld berre innanfor kommunegrensa i den kommunen der eleven bur.

Elevar i private vidaregåande skolar har rett til skyss til og frå skolen etter reglane i opplæringslova § 9-1 om skyss for elevar i vidaregåande skole og § 9-2 om reisefølgje og tilsyn for elevar i vidaregåande skole. For elevar i vidaregåande skolar gjeld retten til skyss, reisefølgje og tilsyn berre innanfor fylkeskommunegrensa i den fylkeskommunen der eleven bur.

Heimkommunen eller heimfylket til elevane gjer vedtak om skyss, og dekkjer utgifter etter reglane i opplæringslova § 28-7. Departementet er klageinstans ved klage over kommunale og fylkeskommunale

vedtak om skyss i grunnskolen. Heimfylket er klageinstans ved klage på vedtak om skyss i vidaregåande skolar.

Reglane gjeld ikkje for elevar ved norske skolar i utlandet.

§ 3-9 vert oppheva.

§ 3-10 skal lyde:

§ 3-10. *Bortvising*

Styret kan fastsetje i skolereglane at elevane kan visast bort frå opplæringa etter fleire eller grove brot på skolereglane, med dei avgrensingane som følgjer av denne paragrafen. Ein elev kan ikkje visast bort dersom mindre inngripande tiltak er tilstrekkelege.

Elevar på 1. til 7. trinn kan visast bort for enkelttimar eller resten av dagen, og elevar på 8. til 10. trinn kan visast bort for opp til tre dagar. Foreldra skal få melding før ein elev på 1. til 7. trinn blir vist bort for resten av dagen. Elevar i den vidaregåande opplæringa kan visast bort for opp til fem dagar. Det kan også fastsetjast at elevar i den vidaregåande opplæringa kan visast bort for resten av skoleåret dersom regelbrota er særleg alvorlege.

Det er dagleg leiar sjølv som vedtek bortvising frå opplæringa. Om ikkje styret fastset noko anna, kan dagleg leiar gi lærarar høve til å vise bort elevar frå ei opplæringsøkt som læraren sjølv har ansvaret for. Bortvisinga kan ikkje gjelde for meir enn to klokketimar. Heimfylket gjer vedtak om at ein elev i vidaregåande skole skal visast bort for resten av skoleåret. Heimfylket kan ikkje delegera myndigheita til å gjere vedtak om at ein elev i den vidaregåande opplæringa skal visast bort for resten av skoleåret til den enkelte skolen. Norske vidaregåande skolar i utlandet gjer sjølv vedtak om bortvising.

Avgjerd om bortvising er enkeltvedtak, og reglane i forvaltningsloven gjeld. Departementet er klageinstans.

§ 3-11 skal lyde:

§ 3-11. *Rådgiving om utdannings- og yrkesval*

Skolen skal sørge for at elevar i grunnskolen og i den vidaregåande opplæringa får den rådgivinga som dei treng om utdannings- og yrkesval.

Elevane skal få rådgiving på den skolen dei går på, og individuelt dersom dei ønskjer det.

Ny § 3-11 a lyde:

§ 3-11 a. *Rådgiving om sosiale og personlege forhold*

Skolen skal sørge for at elevar får den rådgivinga som dei treng om sosiale og personlege forhold som kan ha innverknad på korleis dei har det på skolen.

Elevane skal få rådgiving på den skolen dei går på, og individuelt dersom dei ønskjer det.

§ 3-12 skal lyde:

§ 3-12. Fritak frå aktivitetar i opplæringa på grunn av livssyn

Opplæringslova § 14-6 gjeld tilsvarende for elevar i skolar godkjende etter lova her. Retten til fritak frå aktivitetar m.m. gjeld likevel ikkje for elevar i skolar som er godkjende etter § 2-1 andre ledd bokstav a. Departementet er klageinstans for enkeltvedtak etter denne regelen.

§ 3-13 skal lyde:

§ 3-13. Permisjon frå den pliktige grunnskoleopplæringa

Skolen kan gi ein elev permisjon frå skolen dersom eleven får ei opplæring som samla sett er forsvarleg. Skolen skal ha retningslinjer om permisjon frå skolen.

Ein elev som høyrer til eit anna trussamfunn enn Den norske kyrkja, har rett til permisjon frå skolen dei dagane trussamfunnet har helgedag, dersom foreldra sørger for den opplæringa som må til for at eleven skal kunne følgje med i opplæringa på skolen etter fråværet.

Avgjerd om permisjon er enkeltvedtak, jf. forvaltningsloven § 2. Departementet er klageinstans.

§ 3-14 skal lyde:

§ 3-14. Alternativ og supplerande kommunikasjon (ASK)

Elevar som heilt eller delvis manglar funksjonell tale og treng alternativ og supplerande kommunikasjon, skal få bruke eigna kommunikasjonsformer og nødvendige kommunikasjonsmiddel i opplæringa.

Elevar har også rett til den opplæringa dei treng for å kunne bruke alternativ og supplerande kommunikasjon. Denne opplæringa kan vere ein del av den individuelt tilrettelagde opplæringa etter opplæringslova § 11-6, jf. § 3-6.

§ 3-15 skal lyde:

§ 3-15. Forbod mot bruk av plagg som dekkjer ansiktet

Elevar skal ikkje bruke plagg som dekkjer heile ansiktet eller delar av det, når dei får opplæring. Det same gjeld når dei deltek i skolefritidsordninga eller får lekshjelp.

Tilsette i skolen skal ikkje bruke plagg som dekkjer heile ansiktet eller delar av det, når dei er saman med elevane. Det same gjeld dei som arbeider i skolefritidsordninga og lekshjelpordninga.

Forbodet gjeld ikkje tildekking av ansiktet av omsyn til vêr, helse eller tryggleik, eller tildekking som tener pedagogiske eller sosiale føremål.

§ 4-1 skal lyde:

§ 4-1. Leiing

Kvar skole skal ha ei leiing som er fagleg, pedagogisk og administrativt forsvarleg.

Skolen skal ha ein dagleg leiar.

§ 4-2 skal lyde:

§ 4-2. Kompetansekrav til undervisningspersonalet

For undervisningspersonalet ved skolar som er godkjende etter lova her, gjeld dei kompetansekrava som følgjer av §§ 17-3 og 17-4 i opplæringslova med tilhøyrande forskrift.

For undervisningspersonalet ved skolar som er godkjende med alternative læreplanar, kan departementet også godkjenne alternative kompetansekrav til dei krava som følgjer av opplæringslova §§ 17-3 og 17-4 med tilhøyrande forskrift.

Departementet kan gi forskrift om krav til kompetanse i tillegg til krava i første ledd.

Departementet kan gi forskrift om krav til relevant kompetanse i dei ulike faga.

§ 4-3 skal lyde:

§ 4-3. Politiattest og forbod mot tilsetjing

Skolen skal krevje politiattest av dei som skal tilsetjast fast eller mellombels i grunnskolen, i den vidaregåande skolen, i leksehjelpa eller i skoleliknande aktivitetstilbod.

Skolen kan krevje politiattest av personar som skal ha praksis på skolane og andre stader der tilboda som nemnde i første ledd blir gitt. Når det skal vurderast om ein person som skal ha praksis, skal leggje fram politiattest, skal det leggjast vekt på om det alt er utført vandelskontroll etter eit anna regelverk, kor langt praksisopphaldet skal vere, og kor mykje kontakt personen skal ha med elevar.

Skolen kan krevje politiattest av personar som skal utføre oppgåver ved skolane og andre stader der tilboda som nemnde i første ledd blir gitt.

Politiattesten skal innehalde dei merknadene som politiregisterloven § 39 første ledd fastset. I tillegg skal politiattesten innehalde merknader om reaksjonar for brot på straffeloven (2005) §§ 251, 252, 253, 254, 255, 256, 263, 264, 272, 273, 284 og 285, straffeloven (1902) §§ 222, 223, 227, 228 andre ledd, 229 og lov 15. desember 1995 nr. 74 om forbud mot kjønnslemlestelse §§ 1 og 2. Merknader om reaksjonar for brot på desse straffeboda skal i ordinær politiattest oppgis i samsvar med politiregisterloven § 40.

Personar som er dømde for eller har vedtatt førelegg for seksuelle overgrep mot mindreårige, skal ikkje tilsetjast eller ha praksis i skolar eller tilbod som nemnde i første ledd.

Dersom politiattesten inneholder merknader om verserande sak eller andre straffebrot enn dei som er nemnde i femte ledd, skal det vurderast konkret om personen bør tilsetjast, ha praksis eller utføre oppgåver i skolar eller tilbod som nemnd i første ledd.

Departementet gir forskrift om politiattest, og kva for straffebod som skal vere omfatta av femte ledd. Departementet kan også gi forskrift om innhenting og behandling av politiattest.

§ 4-5 skal lyde:

§ 4-5. Bruk av anna personale enn dei som er tilsett i lærarstilling

Anna personale enn dei som er tilsett i lærarstilling, kan hjelpe til i opplæringa, men skal ikkje ha ansvaret for opplæringa. Skolen skal sørge for at slike personale får nødvendig rettleiing av ein som er tilsett i lærarstilling.

I kapittel 4 skal ny § 4-6 lyde:

§ 4-6. Krav om at skolane har tilgang på vikarar

Skolen skal sørge for å ha tilgang på vikarar ved vanleg og venta fråvær.

§ 5-1 skal lyde:

§ 5-1. Styret

Som øvste ansvarlege organ skal kvar skole ha eit styre. Skolen sitt styre skal oppnemnast i samsvar med det rettsgrunnlaget skolen blir driven etter.

Rett til å vere til stades på møte i styret, til å seie meiningsa si og få denne tilført protokollen, har:

- a. ein representant oppnemnd av vertskommunen når det gjeld ein grunnskole, ein representant oppnemnd av fylkeskommunen når det gjeld ein vidaregåande skole,
- b. ein representant frå elevane,
- c. ein representant frå foreldra i grunnskolar,
- d. ein representant for undervisningspersonalet ved skolen,
- e. ein representant for andre tilsette ved skolen,
- f. dagleg leiar av skolen.

Departementet kan i særskilde tilfelle og etter søknad gjere unntak frå andre ledd.

Ved behandling av saker der det gjeld lovfesta teieplikt, skal styret sørge for at personar under 18 år med møterett forlet møtet.

§ 5-2 andre ledd bokstav d skal lyde:

- d. fastsetje inntaks- og skolereglar for skolen,

§ 5-2 andre ledd bokstav e skal lyde:

- e. fremje saker om pålagt skolebytte etter opplæringslova § 13-2, jf. § 2-4 andre ledd,

§ 5-2 b første ledd første punktum skal lyde:

Styret skal ha eit forsvarleg system for å følgje opp resultata frå nasjonale kvalitetsvurderingar som departementet gjennomfører etter § 7-2 c.

§ 5-3 og § 5-4 vert oppheva.

§ 5-5 skal lyde:

§ 5-5. Overgangen frå barnehagen til skolen

Skolen skal sørge for at barna får ein trygg og god overgang frå barnehagen til skolen.

I kapittel 5 skal ny § 5-6 lyde:

§ 5-6. Overgangen fra grunnskolen til den vidaregåande opplæringa

Dei vidaregåande skolane skal sørge for at elevane får ein trygg og god overgang frå grunnskolen til den vidaregåande opplæringa. Grunnskolen skal samarbeide med den vidaregåande skolen om overgangen.

Nytt kapittel 5 A skal lyde:

Kapittel 5A Det beste for eleven, medverknad, skoledemokrati, foreldresamarbeid, skoleregular og plikt til å delta

§ 5A-1. *Det beste for eleven*

Ved handlingar og avgjærder som vedkjem elevar, skal kva som er best for eleven, vere eit grunnleggjande omsyn.

§ 5A-2. *Elevane sin rett til medverknad*

Elevane har rett til medverknad i alt som gjeld dei sjølve etter denne lova, og har rett til å ytre meningane sine fritt. Elevane skal bli høyrd, og det skal leggjast vekt på meningane deira etter alder og modning.

§ 5A-3. *Samarbeid med foreldra*

Skolen skal samarbeide med foreldra om opplæringa til eleven.

Departementet kan gi forskrift om samarbeidet mellom skolen og foreldra.

§ 5A-4. *Skoledemokratiet*

Skolen skal sørge for at elevane og foreldra får vere med på å planleggje, gjennomføre og vurdere verksemda til skolen, mellom anna arbeidet med skolemiljøet, kvalitetsutvikling i opplæringa og fastsetjinga av skoleregular. Elevane skal ikkje delta i behandlinga av saker som er omfatta av lovfesta teieplikt.

Skolen skal legge til rette for at alle elevane skal kunne ytre seg, og oppmuntre dei til å delta i skoledemokratiet. Skolen skal òg hjelpe elevane i arbeidet med skoledemokratiet.

§ 5A-5. *Organiseringa av skoledemokratiet*

Kvar grunnskole og vidaregåande skole skal ha eit elevråd som er valt av elevane ved skolen. Elevane kan velje å organisere seg på ein annan måte. Kvar grunnskole skal ha eit foreldreråd, der alle foreldre som har barn i skolen, er medlemmer. Foreldrerådet kan velje eit arbeidsutval. Skolens styre skal sørge for at det blir fastsett kva for andre brukarorgan skolane skal ha.

Elevane og foreldra skal vere representerte i organ ved grunnskolar, og elevane skal være representerte i organ ved vidaregåande skolar.

§ 5A-6. Elevane si plikt til å delta og skolens oppfølgingsplikt

Elevane skal vere aktivt med i opplæringa og følgje skolereglane. Skolen skal sørge for at elevar med fråvær frå opplæringa blir følgde opp.

Elevane kan bli pålagde å gjere oppgåver utanom skoletida (lekser). Det må takast omsyn til at elevar har rett til kvile og fritid.

§ 5A-7. Skolereglar

Skolen skal ha skolereglar om organisering av skoledemokratiet og om rettar og plikter for elevane, mellom anna om orden og oppførsel (skolereglar).

Skolens styre kan i slike skolereglar angi kva tiltak som kan brukast når elevar bryt skolereglane, og korleis slike saker skal behandlast.

§ 5A-8. Informasjon til elevane og foreldra

Skolen skal gi elevar og foreldre den informasjonen dei har bruk for, mellom anna om opplæringa, den enkelte eleven, skolemiljøet og skolereglane, og om dei rettane og pliktene elevane elles har.

§ 6A-1 første ledd skal lyde:

Dette kapitlet gjeld godkjenning av diverse skolar som gir yrkesretta opplæring. Skolar som 30. juni 2010 var godkjende og i drift etter tidlegare kapittel 6A i denne lova, har rett til statstilskot og til å drive verksemd etter dette kapitlet.

§ 6A-7 skal lyde:

§ 6A-7. Andre reglar

Følgjande reglar i denne lova gjeld så langt dei passar for skolar etter dette kapitlet:

- a. § 1-1 andre og tredje ledd om formålet med lova
- b. § 1-2 om verkeområdet
- c. § 2-2 om krav til verksemda til skolen, med unntak av tredje ledd. Dersom ein skole etter dette kapittelet har færre enn 10 elevar tre skoleår i samanheng, fell godkjenninga bort
- d. § 2-4 om krav til skoleanlegg og skolemiljø
- e. § 3-3 tredje ledd om skolegangen
- f. § 3-4 om organisering av elevane i klassar eller basisgrupper
- g. § 3-4 a om fjernundervisning
- h. § 3-4 b om tilpassa opplæring
- i. § 3-15 om forbod mot bruk av plagg som dekkjer ansiktet
- j. § 4-1 om leiing
- k. § 4-3 om politiattest og forbod mot tilsetjing
- l. § 5-1 om styret, med unntak av bokstavane a og c
- m. § 5-2 om styret sine oppgåver, med unntak av bokstavane a og e

- n. § 5-2a om internkontroll
- o. § 5-2b første ledd om plikt til å arbeide med kvalitetsutvikling
- p. § 5 A-5 andre ledd om organisering av skoledemokratiet
- q. § 5 A-7 om skoleregler
- r. § 7-1 om budsjett, rekneskap og rapportering
- s. § 7-2 om tilsyn m.m.
- t. § 7-2a om moglege reaksjonsformer
- u. § 7-2b om karantene
- v. § 7-3 om teieplikt
- w. § 7-9 første og femte ledd om behandling av personopplysninger

§ 7-1 b skal lyde:

§ 7-1 b. *Ulykkesforsikring*

Skolen skal sørge for ulykkesforsikring for elevane. Plikta til å sørge for ulykkesforsikring gjeld ikkje leksehjelp. Departementet kan gi forskrift om ulykkesforsikring.

§ 7-1 d vert oppheva.

§ 7-1 e skal lyde:

§ 7-1 e. *Leksehjelp*

Skolen skal ha tilbod om gratis leksehjelp til elevar i grunnskolen. Departementet kan gi forskrift om leksehjelptilboden.

§ 7-2 c skal lyde:

§ 7-2 c. *Plikt til å delta i evalueringar og gi opplysningar*

Departementet kan gi forskrift om at dei ansvarlege for opplæringa og dei som får opplæring, skal delta i evalueringar og gi opplysningar om opplæringa, så langt det er nødvendig for å evaluere verksemda etter denne lova. Departementet kan vidare gi forskrift om at det i dette arbeidet kan behandlast personopplysningar, og mellom anna om formålet med behandlinga, behandlingsansvar, kva opplysningar som kan behandlast og om kven, og tilgang til, vidarebehandling og utlevering av personopplysningar. Behandlinga kan også omfatte personopplysningar som nemnde i personvernforordninga artikkel 9 og 10.

§ 7-4 skal lyde:

§ 7-4. *Plikt til å melde frå til barnevernet*

Alle som utfører tenester eller arbeid etter denne lova, skal i arbeidet sitt vere merksame på forhold som kan føre til tiltak frå barnevernstenesta.

Alle som utfører tenester eller arbeid etter denne lova, skal utan hinder av teieplikta melde frå til barnevernstenesta utan ugrunna opphald

- a. når det er grunn til å tru at eit barn blir eller kjem til å bli mishandla, utsett for alvorlege manglar ved den daglege omsorga eller annan alvorleg omsorgssvikt
- b. når det er grunn til å tru at eit barn har ein livstruande eller annan alvorleg sjukdom eller skade og ikkje kjem til undersøking eller behandling, eller at eit barn med nedsett funksjonsevne eller eit særleg hjelpetrengande barn ikkje får dekt det særlege behovet for behandling eller opplæring
- c. når eit barn viser alvorlege åtferdsvanskår i form av alvorleg eller gjentatt kriminalitet, misbruk av rusmiddel eller annan utprega normalaus oppførsel
- d. når det er grunn til å tru at eit barn blir eller kjem til å bli utnytta til menneskehandel

Alle som utfører tenester eller arbeid etter denne lova, har også plikt til å gi opplysninger etter pålegg i samsvar med barnevernsloven § 13-4.

§ 7-5 skal lyde:

§ 7-5. Opplysningar til den kommunale helse- og omsorgstenesta og sosialtenesta

Styret skal sørge for at alle som utfører tenester eller arbeid etter denne lova, er merksame på forhold som bør føre til tiltak frå sosialtenesta eller helse- og omsorgstenesta. Styret skal sørge for at dei som blir merksame på slike forhold, av eige tiltak gir sosialtenesta og eller helse- og omsorgstenesta alle relevante opplysningar som dei ikkje har plikt til å teie om.

§ 7-6 skal lyde:

§ 7-6. Straffansvar for brot på opplæringsplikta

Foreldre og andre som har omsorg for eit barn, kan straffast med bot dersom dei forsettleg eller aktlaust handlar slik at barnet er borte frå den pliktige grunnskoleopplæringa utan å ha rett til det.

§ 7-7 skal lyde:

§ 7-7. Rett til å ta avgjerder for eleven når barnevernstenesta har overteke omsorga

Dersom barnevernstenesta har overteke omsorga etter barnevernsloven § 5-1, har barnevernstenesta rett til å ta avgjerder på vegner av eleven. Barnevernstenesta har dessutan rett til å ta avgjerder på vegner av eleven etter vedtak om flytteforbod etter barnevernsloven § 4-3 og etter vedtak om omsorgsovertaking etter barnevernsloven § 4-2.

Foreldra til eleven har likevel rett til å velje privat skole etter opplæringslova § 2-2, samtykkje til fritak frå heile opplæringsplikta etter opplæringslova § 2-2 og krevje fritak frå delar av opplæringa på grunn av livssyn, jf. § 3-12.

§ 7-8 skal lyde:

§ 7-8. Innhenting og opplysningar fra Folkeregisteret

Offentlege styresmakter kan utan hinder av teieplikt hente inn opplysningar frå Folkeregisteret når det er nødvendig for å utføre oppgåver etter denne lova. Departementet kan gi forskrift om kva for opplysningar som kan hentast inn.

§ 7-9 skal lyde:

§ 7-9. Behandling av personopplysningar og unntak frå teieplikt

Skolar kan behandle personopplysningar når det er nødvendig for å utføre oppgåver etter lova.

Ved skolebyte kan skolar hente inn dei personopplysningane frå andre skolar som er nødvendige for å oppfylle retten til grunnskoleopplæring og vidaregåande opplæring og retten til dokumentasjon av opplæringa.

Vidaregåande skolar kan hente inn dei personopplysningane frå grunnskolar som er nødvendige for å oppfylle retten til vidaregåande opplæring, gjennomføre inntak til vidaregåande opplæring og førebyggje fråvær frå opplæringa.

Ved skolebyte etter andre ledd og ved overgang til vidaregåande opplæring etter tredje ledd kan skolane også dele personopplysningar, å leggje til rette opplæringa til ein elev dersom eleven eller foreldra tillèt det.

Behandlinga av personopplysningar etter første til fjerde ledd kan også omfatte personopplysningar som nemnde i personvernforordninga artikkel 9 og 10.

Departementet kan gi forskrift om behandlinga av personopplysningar, mellom anna om formålet med behandlinga, behandlingsansvar, kva opplysningar som kan behandlast og om kven, bruk av automatiserte avgjerder, og tilgang til, vidarebehandling og utlevering av personopplysningar.

Utlevering av opplysningar etter andre, tredje og fjerde ledd kan gjerast utan hinder av teieplikt.

§ 7-10 første ledd første punktum skal lyde:

Skolar som tilbyr vidaregåande opplæring skal utan hinder av teieplikt levere resultat frå alle vitnemål og kompetansebevis frå vidaregåande opplæring til nasjonal database for vitnemål og dokumentasjon av kompetanse, jf. opplæringslova § 25-2.

I lov 12. juni 1987 nr. 56 om Sametinget og andre samiske rettsforhold (sameloven) blir det gjort følgjande endringar:

§ 3-8 andre ledd skal lyde:

For opplæring i og på samisk gjelder reglene i og i medhold av lov om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova).

I lov 17. juni 2005 nr. 64 om barnehager (barnehageloven) blir det gjort følgjande endringar:

§ 2 a første ledd første punktum skal lyde:

Barnehagen skal samarbeide med skolen om barnas overgang fra barnehage til skole og skolefritidsordning, jf. opplæringslova § 4-7 og privatskolelova § 5-5.

§ 5 første ledd tredje punktum skal lyde:

Samarbeidsutvalget skal også i slike tilfeller settes sammen etter § 4 tredje ledd, men slik at foreldre og ansatte fra både barnehagen og skolen skal være representert, jf. opplæringslova § 10-4 første ledd første punktum.

I lov 8. juni 2018 nr. 28 om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleloven) blir det gjort følgjande endringar:

§ 41 første ledd skal lyde:

Fagskoler kan oversende vitnemål og karakterer til den nasjonale databasen for vitnemål og dokumentasjon av kompetanse, jf. opplæringslova § 25-2.

I lov 18. juni 2021 nr. 97 om barnevern (barnevernsloven) blir det gjort følgjande endringar:

§ 15-13 andre ledd skal lyde:

Kongen kan samtykke til at forsøket kan gjennomføres uten hinder av lovbestemt taushetsplikt etter denne loven og etter spesialisthelsetjenesteloven § 6-1, helsepersonelloven kapittel 5, forvaltningsloven §§ 13 til 13 f, barnehageloven § 44, helse- og omsorgstjenesteloven § 12-1 og opplæringslova § 22-4.